

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการออกเสียงและการใช้คำในพฤติกรรมการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยของบุคลากรโรงแรม รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการปนภาษา ชั้นอาชีพ และทัศนคติทางภาษาของบุคคลกลุ่มดังกล่าวด้วย ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1.1 ข้อมูลที่ศึกษา

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย และทัศนคติต่อภาษาของบุคคลต่างๆชั้นอาชีพ โดยพิจารณาดำแหน่ง และ หน้าที่รับผิดชอบเป็นสำคัญ การศึกษาในลักษณะดังกล่าวได้รับแนวคิดจาก บุญเรือง ชื่นสุวิมล (Chunsuvimol:1993) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออกเสียง (r) ในภาษาอังกฤษ และภาษาไทย กับ ชั้นอาชีพ โดยเฉพาะบุคลากรของโรงแรม ที่มีตำแหน่ง และหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน ในงานวิจัยเรื่องการปนภาษานี้ผู้วิจัยเจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากร โรงแรม เนื่องจากเป็นกลุ่มคนไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติอยู่เป็นประจำ จึงน่าจะมีโอกาสนำภาษาอังกฤษเข้ามาปนในการพูดภาษาไทยอยู่เสมอ บุคลากรของโรงแรมที่นำมาเป็นตัวแทนในการวิจัยครั้งนี้มาจาก โรงแรมที่จัดว่ามีชื่อในกรุงเทพมหานคร แยกที่มาพักเป็นชาวต่างประเทศกว่า 50% และเป็นโรงแรมที่อนุญาตให้เข้ามาทำการวิจัยได้คือ โรงแรมแกรนด์ไฮแอทเอราวัณ โนวาเทลสยามสแควร์ อมารีเอเทรียม และปทุมวันปรีนเซส

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาพฤติกรรมการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย และ ทัศนคติทางภาษาของบุคคลต่างชั้นอาชีพจึงได้นำเกณฑ์การแบ่งชั้นอาชีพในโรงแรมของ บุญเรือง ชื่นสุวิมล (Chunsuvimol:1993) มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นอาชีพในการศึกษาดังนี้

ขั้นที่1 ขั้นอาชีพการจัดการ (professional and managerial) เช่น ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับส่วนหน้า ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น เป็นขั้นอาชีพที่สูงสุดหรือขั้นที่ 1 ในงานวิจัย

ขั้นที่2 ขั้นอาชีพหัวหน้างาน (supervisory) เช่น หัวหน้าแผนกต้อนรับของห้องพัก หัวหน้าแผนกบุคคล เป็นต้น เป็นขั้นอาชีพรองจากขั้นอาชีพการจัดการ หรือขั้นอาชีพที่ 2 ในงานวิจัย

ขั้นที่3 ขั้นอาชีพที่อาศัยความชำนาญเฉพาะ (skilled) เช่น พนักงานต้อนรับส่วนหน้า อาคันตุกะสัมพันธ์ เป็นต้น เป็นขั้นอาชีพรองจากขั้นอาชีพหัวหน้างาน หรือ ขั้นอาชีพที่ 3 ในงานวิจัย

ขั้นที่4 ขั้นอาชีพอาศัยความชำนาญเฉพาะครึ่งเดียว (semi-skilled) เช่น พนักงานขนสัมภาระ พนักงานทำความสะอาดห้องพัก เป็นต้น เป็นขั้นอาชีพที่ต่ำสุด หรือขั้นอาชีพที่ 4 ในงานวิจัย

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และ การเตรียมตัวก่อนออกเก็บข้อมูล

3.1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย

- (1) เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็กพร้อมไมโครโฟนที่มีคุณภาพดีในการบันทึกเสียง
- (2) แถบบันทึกเสียงขนาด 90 นาที ด้านหนึ่งมีความยาว 45 นาที
- (3) สมุดจดคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์
- (4) แบบสอบถามทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อการป็นภาษา (ดู 6.1.1 และ 6.1.2)

3.1.2.2 การเตรียมตัวก่อนออกเก็บข้อมูล

- (1) ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงโรงแรมต่างๆ
- (2) นัดหมายวันเวลากับผู้ให้สัมภาษณ์ และ เตรียมอุปกรณ์บันทึกเสียง รวมถึงคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามทัศนคติต่อภาษา

3.1.3 การบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม

3.1.3.1 การบันทึกเสียง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงจากบุคคลต่างชั้นอาชีพที่เป็นบุคลากรของโรงแรม จำนวน 41 คน คนละประมาณ 3-5 นาที ในการบันทึกเสียงบุคคลต่างชั้นอาชีพทุกคนไม่ทราบว่า เป็นการบันทึกเสียงเพื่อทำการวิจัยเรื่องการปนภาษา ทราบเพียงว่าเป็นการบันทึกเทปเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงแรม เมื่อทำการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้นลงในแต่ละโรงแรม ผู้วิจัยได้แจ้งจุดประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัยให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ทราบ

3.1.3.2 การสัมภาษณ์

ในการศึกษาพฤติกรรมการปนภาษาผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคคลต่างชั้นอาชีพ โดยมีคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์อยู่ 3 เรื่องหลัก ได้แก่

- (1) ประสบการณ์ ตำแหน่ง และหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบัน
- (2) ความเห็นต่อสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน
- (3) ความสนใจ และงานอดิเรก

ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้อธิบายให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบก่อนว่า การบันทึกเสียงในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น คำถามและคำตอบต่างๆไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์ในภายหลัง เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนเข้าใจและอนุญาตให้มีการบันทึกเสียงได้

3.1.3.3 แบบสอบถามทัศนคติ

แบบสอบถามเรื่องทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ และ ทัศนคติต่อการปนภาษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ (ดู 6.1.1) ส่วนที่สองเป็นการยกตัวอย่างปรากฏการณ์การใช้ภาษาอังกฤษปนไทยที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทย เพื่อถามถึงทัศนคติต่อการปนภาษาโดยตรงจำนวน 5 ข้อ (ดู 6.1.2) หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาจากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตอบแบบสอบถามดังกล่าวให้ครบทั้งสองส่วน

3.1.4 ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูล

3.1.4.1 ผู้วิจัยพบปัญหาในการติดต่อขอความร่วมมือกับบางสถานที่ที่ขอเก็บข้อมูล เนื่องจากงานโรงแรมนั้นต้องให้บริการกับแขกผู้มาพักโรงแรมตลอดเวลา บางโรงแรมจึงเกรงว่าบุคลากรของโรงแรมอาจไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้สัมภาษณ์ได้จึงได้ตอบปฏิเสธ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

3.1.4.2 ในการติดต่อขอความร่วมมือเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์นั้นต้องใช้เวลานานก่อนที่จะดำเนินการอนุมัติ เนื่องจากทางโรงแรมต้องกำหนดวันเวลาที่เห็นว่าบุคคลในแต่ละชั้นอาชีพมีเวลาว่างพอและเป็นช่วงที่มีแขกน้อยเพื่อจะไม่กระทบกระเทือนต่อการให้บริการของทางโรงแรม

3.1.4.3 ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนมีเวลาในการให้สัมภาษณ์ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากบางโรงแรมอนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์บุคลากรเฉพาะที่เป็นช่วงพักเท่านั้น ผู้วิจัยจึงต้องทำการสัมภาษณ์ในเวลาค่อนข้างจำกัดเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนช่วงพักของผู้ให้สัมภาษณ์มากเกินไป

3.1.4.4 บางครั้งมีเสียงรบกวนและเสียงแทรกในขณะบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยต้องหาที่ใหม่ในการบันทึกเสียงทำให้ต้องรบกวนเวลาของผู้ให้สัมภาษณ์นานยิ่งขึ้น

3.2 การจัดระเบียบข้อมูล

การจัดระเบียบข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ถอดเทปบันทึกเสียงจากการให้สัมภาษณ์ของบุคคลทุกชั้นอาชีพ โดยนำคำและวลีภาษาอังกฤษที่ปนมาถอดเป็นสัทอักษร เพื่อนำไปวิเคราะห์พฤติกรรมการปนภาษาในด้านการออกเสียง

3.2.2 นับจำนวนพยางค์ที่ใช้ในการให้สัมภาษณ์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างจำนวนความยาวของพยางค์ที่พูด กับ จำนวนครั้งที่นำคำหรือวลีภาษาอังกฤษเข้ามาปน เพื่อนำไปวิเคราะห์พฤติกรรมการปนภาษาอังกฤษในด้านการใช้คำ

3.2.3 ประเมินทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ และต่อการปนภาษาจากระดับคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ว่ามีทัศนคติในทางบวก ทัศนคติเป็นกลาง หรือทัศนคติทางลบต่อภาษาอังกฤษ และต่อการปนภาษา

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป็นภาษาด้านการออกเสียง 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป็นภาษาด้านการใช้คำ 3) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป็นภาษาอังกฤษในภาษาไทย กับ ชั้นอาชีพของบุคคล 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการป็นภาษาอังกฤษในภาษาไทย กับ ทักษะคิดทางภาษา และ 5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการป็นภาษาอังกฤษในภาษาไทย ชั้นอาชีพของบุคคล และ ทักษะคิดทางภาษา แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป็นภาษาด้านการออกเสียง

การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป็นภาษาด้านการออกเสียงผู้วิจัยมีเกณฑ์ที่ใช้วิเคราะห์ดังนี้

3.3.1.1. การออกเสียงพยัญชนะ

การออกเสียงพยัญชนะจะพิจารณาทั้ง เสียงพยัญชนะเดี่ยว และ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ เสียงพยัญชนะเดี่ยวและควบกล้ำนั้นจะพิจารณาการออกเสียงในตำแหน่งต้นพยางค์ และท้ายพยางค์ จากการศึกษางานเปรียบเทียบและวิเคราะห์เสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษของ โกลุม วรรณดิลก และคณะ (2525:9-28) พบว่าภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียงปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ได้ 21 หน่วยเสียง ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ได้ 9 หน่วยเสียง ส่วนภาษาอังกฤษมีเสียงพยัญชนะ 24 หน่วยเสียง ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ได้ 23 หน่วยเสียง ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ได้ 23 หน่วยเสียง จะเห็นได้ว่าหน่วยเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีจำนวนต่างกันอีกทั้งยังมีความต่างของการปรากฏด้วย

หน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาไทยแต่มีในภาษาอังกฤษเช่น /tʃ/, /ʃ/ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนับเป็นคะแนนการป็นภาษาด้านการออกเสียงถ้าผู้บอกภาษาออกเสียงเป็นแบบภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นหน่วยเสียงพยัญชนะที่มีทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษแต่มีการปรากฏต่างกันทั้งสองภาษา เช่น /b/, /d/, /g/ เป็นหน่วยเสียงที่ปรากฏเฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาไทย แต่ปรากฏในตำแหน่งทั้งต้นและท้ายพยางค์ในภาษาคำภาษาอังกฤษ หน่วยเสียงที่มีลักษณะดังเช่นที่กล่าวมานี้จะนำมาวิเคราะห์และนับเป็นการป็นภาษาด้านการออกเสียงถ้าผู้บอกภาษาออกเป็นแบบภาษาอังกฤษ

ส่วนเสียงพยัญชนะในภาษาไทยและภาษาอังกฤษบางหน่วยเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและยังปรากฏในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์เหมือนกันอีกด้วยเช่น /p/, /b/ ,/k/ หน่วยเสียงลักษณะดังเช่นที่กล่าวมาผู้วิจัยจะไม่นำมาวิเคราะห์พฤติกรรมการเปล่งเสียงในหน่วยเสียงภาษาอังกฤษที่จะนับว่าเป็นการเปล่งเสียงเป็นแบบภาษาอังกฤษแสดงไว้ในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 หน่วยเสียงภาษาอังกฤษที่พิจารณาว่าเปล่ง

ฐานกรณ์ที่เกิดเสียง	ริมฝีปาก (bilabial)	ริมฝีปาก-ฟัน (labio-dental)	ฟัน (dental)	ปุ่มเหงือก (alveolar)	หลังปุ่มเหงือก (post-alveolar)	ปุ่มเหงือกเพดานแข็ง (palato-alveolar)	เพดานแข็ง (palatal)	เพดานอ่อน (velar)	เส้นเสียง (glottal)
ประเภทของเสียง									
เสียงระเบิด (plosive)	p b*			t d*				k *g g*	
เสียงกักเสียดแทรก (affricate)						*tʃ *dʒ tʃ* dʒ*			
เสียงนาสิก (nasal)	m			n			ŋ		
เสียงเสียดแทรก (fricative)		f* v*	*θ *ð θ* ð*	*z s* z*		*ʃ *ʒ ʃ* ʒ*			h
เสียงข้างลิ้น (lateral)				l*					
เสียงเปิด (approximant)	w				*r r*		j		

*_ = หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาไทย

_* = หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาไทย

หมายเหตุ 1) หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาไทยมีทั้งสิ้น 10 หน่วยเสียง อยู่ภายใต้เครื่องหมาย *_ กำกับทุกหน่วยเสียง

2) หน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาไทยมีทั้งสิ้น 15 หน่วยเสียง อยู่ภายใต้เครื่องหมาย * * กำกับทุกหน่วยเสียง

ก. การออกเสียงพยัญชนะเดี่ยว

เสียงพยัญชนะเดี่ยวต้นพยางค์

เสียงพยัญชนะเดี่ยวที่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในคำภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาไทย อยู่ภายใต้เครื่องหมาย * * ทุกหน่วยเสียงมีจำนวน 10 หน่วยเสียง ได้แก่

ɪg, ɪv, ɪθ, ɪð, ɪz, ɪʃ, ɪʒ, ɪʒ, ɪdʒ และ π/

เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงพยัญชนะเดี่ยวต้นพยางค์เหล่านี้เช่น [z-] ในคำว่า “zip” จะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน ถ้าออกเป็นแบบไทย เช่น [s-] ในคำดังกล่าวจะไม่นับ

เสียงพยัญชนะเดี่ยวท้ายพยางค์

เสียงพยัญชนะเดี่ยวที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในคำภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาไทย อยู่ภายใต้เครื่องหมาย * * กำกับทุกหน่วยเสียงมีจำนวน 15 หน่วยเสียง ได้แก่

ɪb, ɪd, ɪg, ɪf, ɪv, ɪθ, ɪð, ɪs, ɪz, ɪʃ, ɪʒ, ɪʒ, ɪdʒ, ɪr, และ π/

เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงพยัญชนะเดี่ยวท้ายพยางค์เหล่านี้เป็นแบบภาษาอังกฤษเช่น [-ʃ] เช่น ในคำว่า “push” ผู้จะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน ถ้าออกเป็นแบบไทย เช่น [-t] ในคำดังกล่าวจะไม่นับ ส่วนเสียงพยัญชนะเดี่ยวที่อยู่ระหว่างสระเช่น [-f] ในคำว่า “buffer” เป็นต้น เสียง “f” ที่อยู่ระหว่างสระจะจัดเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยวท้ายพยางค์แรกของคำดังกล่าว และจะนับเป็นคะแนนการปนภาษาด้านการออกเสียงถ้าผู้บอกภาษาออกเป็นแบบภาษาอังกฤษ

ข. การออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ

การวิเคราะห์การออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำนั้นต่างจากการวิเคราะห์พยัญชนะเดี่ยวเพราะในภาษาไทยพยัญชนะควบกล้ำปรากฏเฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น และมีมากที่สุดได้ 2

เสียงพยัญชนะตัวแรกเป็นเสียงกัก ได้แก่ /p/, /ph/, /t/, /th/, /k/, /kh/ เสียงความมักเป็นเสียง /r/, /l/, และ /w/ ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการนับเสียงพยัญชนะควบกล้ำดังนี้

เสียงพยัญชนะควบกล้ำคั่นพยางค์

เนื่องจากหน่วยเสียง /p/, /t/, /k/ ไม่ปรากฏในตำแหน่งคั่นพยางค์ในภาษาอังกฤษ ฉะนั้นเสียงพยัญชนะควบกล้ำคั่นพยางค์ทั้งในภาษาอังกฤษ และภาษาไทยที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันคือ หน่วยเสียง /ph/, /th/, /kh/ ที่ควบด้วย /r/, /l/, และ /w/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำที่ขึ้นต้นด้วยเสียง /ph/, /th/, /kh/ และตามด้วยเสียง /l/ หรือ /w/ เช่น [k^hwait] ในคำว่า “quiet” [p^hlot] ในคำว่า “plot” [k^hlok] ในคำว่า “clock” ตัวอย่างในภาษาไทยเช่น [k^hwa:] ในคำว่า “ขวา” [p^hlu:] ในคำว่า “พลู” [k^hlɔːŋ] ในคำว่า “คลอง” พยัญชนะควบกล้ำคั่นพยางค์ดังกล่าวจะไม่นำมาวิเคราะห์เพราะในทั้งสองภาษามีคุณลักษณะทางสัทศาสตร์ใกล้เคียงกัน ส่วนเสียงควบกล้ำที่ตามด้วยเสียง “r” จะนำมาวิเคราะห์เพราะเสียง “r” ในภาษาไทยนั้นต่างจาก เสียง “r” ในภาษาอังกฤษ คือ เสียง “r” ในภาษาไทยเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะก้อง เกิดบริเวณใกล้ฟัน (dental rolled) การออกเสียงใช้ลิ้นส่วนปลายแตะบริเวณหลังฟัน ส่วนเสียง “r” ในภาษาอังกฤษ เป็นเสียงก้องเช่นกัน เริ่มด้วยการห่อปากในขณะที่ลิ้นแตะปลายลิ้นไปข้างหลังเตรียมพร้อมที่จะออกเสียง เมื่อจะออกเสียงให้สลับปลายลิ้นไปข้างหน้าโดยมิให้ปลายลิ้นกระทบส่วนใดๆในปากเลย ตัวอย่างเสียงที่มีการควบกล้ำ “r” ในภาษาอังกฤษ เช่น [skr-] ในคำว่า “scrap” [dr-] ในคำว่า “drop” [kr-] ในคำว่า “craft” [tr-] ในคำว่า “trump” [str-] ในคำว่า “strong” [pr-] ในคำว่า “prize”

ส่วนเสียงพยัญชนะควบกล้ำหน้าสระอื่นนอกเหนือจากนี้ถ้าผู้บอกภาษาออกเป็นแบบภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน เช่น [skw-] ในคำว่า “squeak” [spl-] ในคำว่า “splash” [fl-] ในคำว่า “flake” [gl-] ในคำว่า “glad” ถ้าออกเป็นแบบไทยเช่น [satek] ในคำว่า “steak” เป็นต้นจะไม่นับเป็นการปนด้านการออกเสียง

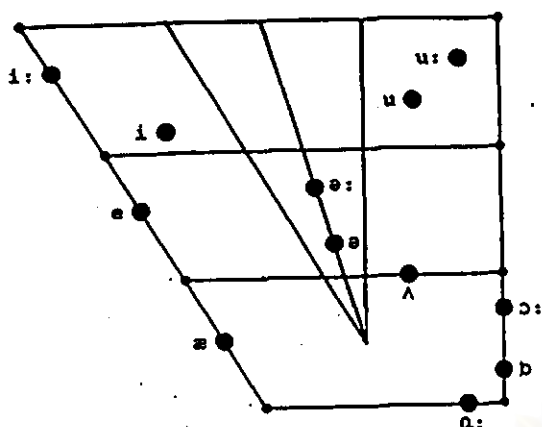
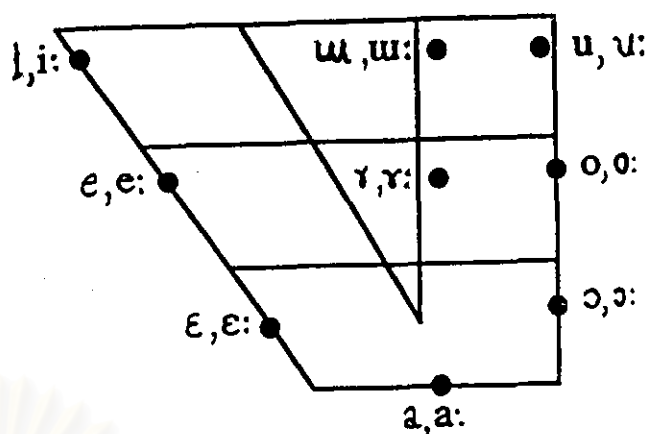
พยัญชนะควบกล้ำท้ายพยางค์

ในภาษาไทยไม่มีเสียงควบกล้ำเกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์เหมือนในภาษาอังกฤษ เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงควบกล้ำท้ายพยางค์เป็นแบบภาษาอังกฤษเช่น [-ksts] ในคำว่า “texts” [-mp] ในคำว่า “camp” [-sks] ในคำว่า “tasks” [-ndʒ] ในคำว่า “lounge” [-nθ] ในคำว่า “month” [-ŋks] ในคำว่า “tanks” ส่วนเสียงควบกล้ำที่อยู่ระหว่างเช่น [-sk-] ในคำว่า “whisky” [-nd-] ใน

คำว่า “handy” [-t-] ในคำว่า “draughty” [-st-] ในคำว่า “festival” เป็นต้น ผู้วิจัยจะจัดเป็นการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำของท้ายพยางค์แรกในแต่ละคำเช่นกัน เมื่อผู้บอกภาษาที่เป็นบุคคลต่างชั้นอาชีพออกเป็นแบบภาษาอังกฤษผู้วิจัยจะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน ถ้าออกเป็นแบบไทย เช่น [-k] ในคำว่า “text” และ [-m] ในคำว่า “camp” เป็นต้น จะไม่นับเป็นการปนด้านการออกเสียง

3.3.1.2 การออกเสียงสระ

การออกเสียงสระนั้น ฟุ่งเฟื่อง เครือคราช (Foong fuang: 1960:) อ้างถึงใน ทิพย์วรรณ จรรยาสุภาพ (2525:83-84) กล่าวว่าคนไทยสามารถใช้เสียงสระไทยซึ่งมีอยู่จำนวนมากกว่า ไปเทียบกับสระภาษาอังกฤษได้ แต่ลักษณะเสียงจะไม่เหมือนกันทุกประการ ลักษณะของหน่วยเสียงที่ภาษาอังกฤษมีแต่ภาษาไทยไม่มีคือ ความเกร็งของสระ คนไทยเทียบเสียงสระเกร็งในภาษาอังกฤษกับเสียงสระยาว และเสียงสระไม่เกร็งกับเสียงสระสั้นของไทย การใช้เสียงสระไทยเทียบแทนเสียงสระภาษาอังกฤษแม้จะพอสื่อความหมายได้แต่ก็ให้สำเนียงผิดแผก จึงกล่าวได้ว่าการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยจะไม่มีปัญหาในระดับหน่วยเสียง แต่มีปัญหาในทางสัทศาสตร์ ดังที่พรณิณี รุทรวณิชย์ (Panninee Rudaravanija :1965) อ้างถึงใน ทิพย์วรรณ จรรยาสุภาพ (2525:84) โดยยกตัวอย่างว่าคนไทยจะมีปัญหาในการออกเสียงสระ / i / ซึ่งเป็นสระหน้าที่อยู่ต่ำกว่า / i / ในภาษาไทย และเสียง / u / ในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นสระหลังที่อยู่ต่ำกว่า / u / ในภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีเสียง / e / เป็นระดับเสียงต่ำกว่า สระ “-” ซึ่งคนไทยใช้เทียบแทน หรือใช้สระ “-” ซึ่งอยู่ต่ำกว่า “-” เทียบแทนก็ยังไม่เหมือน / e / ของภาษาอังกฤษ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเสียงสระเดี่ยวอื่นๆที่ไม่มีปัญหาในระดับหน่วยเสียงแต่มีปัญหาในทางสัทศาสตร์ เนื่องจากเสียงสระในภาษาไทยและภาษาอังกฤษเกิดในตำแหน่งที่ลิ้นมีระดับต่างกันดังรูปที่ 3.1 และ 3.2 ต่อไปนี้

3.1 เสียงสระภาษาอังกฤษตามเชิงมาตรฐานอาร์พี¹3.2 เสียงสระภาษาไทยตามเชิงมาตรฐาน²

จากรูปที่ 3.1 และ 3.2 จะเห็นได้ว่าเสียงสระในภาษาอังกฤษ และภาษาไทยแทบทุกหน่วย เกิดในตำแหน่งที่ถิ่นมีระดับต่างกัน ยกเว้นหน่วยเสียง /æ/ และ /ɔ:/ ในภาษาอังกฤษ กับ /ɛ/ และ /ɔ:/ ในภาษาไทยที่มีระดับถิ่นใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นับสระสองตัวนี้ในการวิเคราะห์การปนเสียงภาษาอังกฤษในภาษาไทยเพราะถือว่าเป็นเสียงที่มีในทั้งสองภาษา ดังนั้นเสียงสระเดี่ยวที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่เสียงสระอื่นทั้งหมดยกเว้น /æ/ และ /ɔ:/ ซึ่งมีดังนี้

/i:/, /i/, /e/, /ɛ/, /ɔ:/, /ɒ/, /ʌ/, /u:/, /u/, /ɔ:/, /ɔ/

ถ้าผู้ออกภาษาออกเสียงสระเป็นแบบภาษาอังกฤษในคำภาษาอังกฤษจะนับเป็นการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน

ส่วนสระประสม นั้นภาษาอังกฤษมีจำนวน 8 หน่วยเสียงได้แก่ /eɪ/, /oʊ/, /aɪ/, /aʊ/, /ɔɪ/, /iə/, /eə/, และ /uə/ สระประสมในภาษาไทยนั้นมี 3 หน่วยเสียงได้แก่ /ia/, /ua/, /ua/

หน่วยเสียงสระในภาษาอังกฤษ และภาษาไทยนอกจากจะมีจำนวนต่างกันแล้ว ยังมีคุณลักษณะทางทัศนศาสตร์แตกต่างกันด้วย เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงนับเสียงสระประสมทุกหน่วยเสียงที่ออกเสียงตาม

¹พิณทิพย์ ทวยเจริญ, การพูดภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), หน้า 78

²Kalaya Tingsabadh and Arthur S. Abramson, "Thai" in Handbook of the international Phonetic Association, (Cambridge University press, 1999) p.148

สำเนียงภาษาอังกฤษ ซึ่งมีทั้งหมด 8 เสียง ได้แก่

/ei/, /əw/, /ai/, /au/, /ɔi/, /iə/, /eə/ และ /uə/

เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงสระประสมเป็นแบบภาษาอังกฤษผู้วิจัยจะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน ถ้าออกเป็นแบบไทยจะไม่นับ

3.3.1.3 การลงเสียงหนัก

ผู้วิจัยนับการลงเสียงหนักในแต่ละคำหรือที่เรียกว่า " stress " ซึ่งเป็นการใช้ลมและพลังจากฐานกรณ์เพื่อทำให้เสียงดังขึ้น และมีความเด่นของเสียงมากกว่าเสียงอื่น รวมทั้งมีความยาวนาน (length) มากกว่า โดยมีเครื่องหมายแสดงการลงเสียงหนักหน้าเสียงที่ถูกลงเสียงหนัก เช่น better , lecture เมื่อผู้บอกภาษาลงเสียงหนักในคำหรือวลีภาษาเหมือนในคำภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจะเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียงครั้งละ 1 คะแนน

3.3.1.4 การเชื่อมโยงระหว่างคำ

ผู้วิจัยจะนับการเชื่อมโยงคำซึ่งเป็นการออกเสียงคำ หรือวลีที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะและคำหรือวลีถัดไปที่ขึ้นต้นด้วยสระ ในการออกเสียงจะต้องออกเสียงพยัญชนะเชื่อมโยงกับเสียงสระในคำหรือวลีถัดไป เช่น arm in arm run off check in เป็นต้น เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงเชื่อมโยงคำหรือวลีกับคำหรือวลีถัดไปเป็นแบบภาษาอังกฤษผู้วิจัยจะนับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการออกเสียง ครั้งละ 1 คะแนน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าไม่มีผู้บอกภาษาคนใดออกเสียงเชื่อมโยงระหว่างคำ ผู้วิจัยจึงไม่ขอกดว่าถึงการเชื่อมโยงระหว่างคำอีกในบทต่อไป

3.3.2 พฤติกรรมการปนภาษาด้านการใช้คำ

ผู้วิจัยนับความถี่ของการนำคำและวลีภาษาอังกฤษที่เข้ามาปนในปริบทภาษาไทยครั้งละ 1 คะแนน ส่วนคำและวลีภาษาอังกฤษที่เป็นชื่อเฉพาะจะไม่นับเป็นคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการใช้คำ ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการนับความถี่ของการปนภาษาด้านการใช้คำ

“ถามว่าพอที่สุดหรือยัง ก็บอกว่ายัง เพราะว่า *aim* ของพี่หรือจุดมุ่งหมายของพี่เนี่ยค่อนข้างสูง คั้งใจไว้ว่าถ้าเกิดจะไปก็ไปให้ถึงจุดสุดยอดของการบริหาร ก็คือ *general manager* ก็คือผู้จัดการทั่วไป แต่การที่จะขึ้นไปสู่ผู้จัดการทั่วไปต้องมีทั้งเที่ยวบิน และประสบการณ์เที่ยวบินที่สูงพอที่จะขึ้นอยู่บนจุดนั้น เนื่องจากในการทำงานเอกชนเนี่ยจะต้องมีการเรียนรู้งานตลอดเวลา ปรับตัวให้เข้า

กับสถานการณ์.....ต้องเป็นคนที่ on top of the game ต้องเป็นคนที่มีความคิดใหม่ ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ลักษณะนี้ เพราะถ้าเมื่อเรามัวแต่ get routine แล้วไม่มีการ develop ตรงนี้คงจะลำบาก”

วิเคราะห์ได้ว่า ผู้พูดนำภาษาอังกฤษเข้ามาปนในบริบทภาษาไทย 5 ครั้งรวมมีคะแนนความถี่ของการปนภาษาด้านการใช้คำ 5 คะแนน เป็นต้น

3.3.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย กับ ชั้นอาชีพของบุคคล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรปนภาษา กับ ชั้นอาชีพของบุคคลมีขั้นตอนดังนี้

ก. แบ่งชั้นอาชีพตามเกณฑ์ตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบจำนวน 4 ชั้นอาชีพ ได้แก่ชั้นอาชีพการจัดการ หัวหน้างาน ชั้นอาชีพที่อาศัยความชำนาญเฉพาะ และชั้นอาชีพที่อาศัยความชำนาญเฉพาะครั้งเดียว (ดูตาราง 3.2)

ตารางที่ 3.2 ตัวแปรการปนภาษา กับ ชั้นอาชีพ

ตัวแปรภาษา	ตัวแปรสังคม : ชั้นอาชีพ			
ความถี่ของการปนภาษา	การจัดการ	หัวหน้างาน	อาศัยความชำนาญเฉพาะ	อาศัยความชำนาญเฉพาะครั้งเดียว

ข. ทดสอบความแตกต่างทางสถิติโดยนำคะแนนความถี่ของการปนภาษาที่ได้จริง และจำนวนพยางค์ที่พูดจริงมาคำนวณค่าไคสแควร์(วิธีการคำนวณดูภาคผนวก)เพื่อพิสูจน์ว่าพฤติกรรมกรปนภาษา กับ ชั้นอาชีพมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยกำหนดชั้นความอิสระ(degree of freedom) ที่ 0.01 หรือ 0.05¹

¹ การกำหนดชั้นความอิสระของค่าไคสแควร์ทุกค่าในงานวิจัยจะกำหนดชั้นความอิสระที่ 0.01 และ 0.05 เท่านั้น หากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่ชั้นความอิสระที่ 0.01 จะใช้ค่าไคสแควร์ชั้นถัดไปคือ 0.05

3.3.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการป็นภาษา กับ ทักษคติทางภาษา
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการป็นภาษา กับ ทักษคติทางภาษามีขั้น
ตอนดังนี้

ก. กำหนดคะแนนเพื่อวัดระดับทักษคติว่ามีทักษคติทางบวก เป็นกลาง หรือทางลบต่อ
ภาษาอังกฤษและต่อการป็นภาษา (ดู6.1.1 และ6.1.2)

ข. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษคติต่อภาษาอังกฤษ และ ทักษคติต่อการป็นภาษา
โดยวิเคราะห์ว่าบุคคลที่มีทักษคติทางบวกต่อภาษาอังกฤษ จะมีทักษคติทางบวกต่อการป็นภาษา
ด้วยหรือไม่ดังตาราง 3.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 ตัวแปรทักษคติต่อภาษาอังกฤษ และทักษคติต่อการป็นภาษา

ทักษคติต่อภาษาอังกฤษ ทักษคติต่อการป็นภาษา	บวก	กลาง	ลบ
บวก			
กลาง			
ลบ			

ค. นำตัวเลขที่แสดงจำนวนบุคคลที่มีทักษคติต่อภาษาอังกฤษและต่อการป็นภาษามาคำนวณ
ค่าไคสแควร์แบบ 2 มิติเพื่อพิสูจน์ว่าทักษคติต่อภาษาอังกฤษและต่อการป็นภาษามีความสัมพันธ์กัน
หรือไม่ (ดูการวิเคราะห์ที่ภาคผนวก)

ง. หากทักษคติต่อภาษาอังกฤษ และต่อการป็นภาษาไม่สัมพันธ์จะต้องแยกทักษคติทั้ง 2 ตัว
ออกจากกัน คือวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป็นภาษา กับ ทักษคติต่อภาษาอังกฤษ
และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป็นภาษา กับทักษคติต่อการป็นภาษาดังตารางต่อ
ไปนี้

ตารางที่ 3.4 ตัวแปรการป็นภาษากับทักษคติทางภาษา

ตัวแปรภาษา	ตัวแปรสังคม : ทักษคติทางภาษา		
	ทักษคติทางบวกต่อภาษา	ทักษคติเป็นกลางต่อภาษา	ทักษคติทางลบต่อภาษา
ความถี่ของการป็นภาษา			

จ. นำพฤติกรรมกรรมการป็นภาษาของบุคคลที่มีทัศนคติทางภาษาดังกล่าวมาคำนวณค่าไคสแควร์(ดูภาคผนวก)เพื่อพิสูจน์ว่าพฤติกรรมกรรมการป็นภาษา กับ ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกรรมการป็นภาษา กับ ทัศนคติต่อการป็นภาษามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

3.3.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการป็นภาษา ทัศนคติทางภาษา และชั้นอาชีพของบุคคล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการป็นภาษา ทัศนคติทางภาษา และชั้นอาชีพของบุคคล มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.3.5.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นอาชีพและทัศนคติทางภาษา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นอาชีพและทัศนคติทางภาษามีขั้นตอนดังนี้

ก. แยกชั้นอาชีพต่างกันออกจากกันเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติทางภาษาดังตารางที่ 3.5 ดังนี้

ตารางที่ 3.5 ทัศนคติทางภาษากับชั้นอาชีพ

คะแนนทัศนคติทางภาษา	ชั้นอาชีพ
	ชั้นอาชีพที่ 1
	ชั้นอาชีพที่ 2
	ชั้นอาชีพที่ 3
	ชั้นอาชีพที่ 4

ข. ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างชั้นอาชีพและทัศนคติทางภาษาว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติทางภาษาของบุคคลต่างชั้นอาชีพ ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของบุคคลที่มีมากกว่า 3 กลุ่มใช้วิธีการคำนวณค่า F (ANOVA) (ดูการคำนวณค่า F(ANOVA) ที่ภาคผนวก)

3.3.5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการป็นภาษา กับ ชั้นอาชีพเมื่อควบคุมทัศนคติทางภาษา

ก. วิเคราะห์การป็นภาษา กับ ชั้นอาชีพเมื่อแบ่งเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติทางบวก กลาง และลบต่อภาษา (ดูตาราง 3.6)

ตารางที่ 3.6 การปนภาษากับชั้นอาชีพ เมื่อคุมทัศนคติทางภาษา

ความถี่ของการปน ภาษา	ทัศนคติทางภาษา											
	บวก				กลาง				ลบ			
	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 4	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 4	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 4

ข. นำพฤติกรรมกรรมการปนภาษาในแต่ละระดับชั้นอาชีพที่มีทัศนคติทางภาษาเหมือนกันมาทดสอบค่าไคสแควร์ เพื่อพิสูจน์ว่าพฤติกรรมกรรมการปนภาษา กับ ชั้นอาชีพมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เมื่อควบคุมทัศนคติทางภาษาแล้ว

3.3.5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการปนภาษา กับ ทัศนคติทางภาษาเมื่อคุมชั้นอาชีพ

ก. แยกบุคคลที่มีชั้นอาชีพต่างกันออกจากกัน และเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปนภาษาในแต่ละชั้นอาชีพที่บุคคลมีทัศนคติทางภาษาต่างกัน (ตาราง 3.7)

ตารางที่ 3.7 การปนภาษากับทัศนคติทางภาษาเมื่อควบคุมชั้นอาชีพ

ความถี่ของการปน ภาษา	ชั้นที่ 1			ชั้นที่ 2			ชั้นที่ 3			ชั้นที่ 4		
	ทัศนคติทางภาษา			ทัศนคติทางภาษา			ทัศนคติทางภาษา			ทัศนคติทางภาษา		
	บวก	กลาง	ลบ	บวก	กลาง	ลบ	บวก	กลาง	ลบ	บวก	กลาง	ลบ

ข. นำพฤติกรรมกรรมการปนภาษาแต่ละชั้นอาชีพมาทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการปนภาษา กับทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ และต่อการปนภาษาตามลำดับ โดยใช้การคำนวณค่าไคสแควร์เพื่อพิสูจน์ว่า พฤติกรรมการปนภาษากับทัศนคติทางภาษามีความสัมพันธ์กันเช่นอย่างไรเมื่อควบคุมชั้นอาชีพแล้ว